

MODERN DENEMELER 3 PEÇESİ AÇILAN MODERNİZM / TARİHLERİ ÖRGÜLEMEK

Modern Denemeler 3
Peçesi Açılan Modernizm / Tarihleri Örgülemek
Gülsün Karamustafa
22 Kasım 2011– 22 Ocak 2012
SALT Galata

bir kolektivite düşünüyüş taşıyan fotoğraflar da birer tuğla gibi strüktüre giydirilmiştir.

SALT'ın *Modern Denemeler* serisinin üçüncü denemesi olan sergiye, projeyi temellendiren bir yaygın eşlik etmektedir.

20. yüzyıl Avrupasının en karanlık ve talihsiz dönemi ile genç Türkiye Cumhuriyeti'nde kurumların oluşumu arasında kritik bir ilişki bulunmaktadır. Faşizmin, siyasi görüşleri ve Yahudi olmaları nedeniyle yerinden yurdundan ettiği çok sayıda mimar, şehir planlamacısı, akademisyen, müzisyen, sanatçı ve doktor, o dönemde ehliyet sahibi uzmanlara ihtiyaç duyan Türkiye'ye sığınarak kalıcı kurumlar biçimleşmişlerdir. Bu uzmanlardan biri de, Gülsün Karamustafa'nın *Modernity Unveiled / Interweaving Histories* [Peçesi Açılan Modernizm/ Tarihleri Örgülemek] adlı, ilk kez 2010'da Viyana'da gösterdiği enstalasyonuna konu olan Avusturyalı ilk kadın mimar Margarete Schütte-Lihotzky'dir. 1920'lerde, modern mimarinin kurucularından Adolf Loos'un yanı sıra efsanevi mimar ve şehir plancısı Ernst May ile çalışan Schütte-Lihotzky, özellikle ankastre mutfak prototipi Frankfurt Mutfağı ile tanınmıştı. 1930'larda kendisi gibi mimar ve sosyalist olan eşiyile SSCB'de toplu konutlar tasarlamış; Stalin-Hitler kışkıracısından kaçan çift, Alman meslektaşları Bruno Taut'un davetiyle 1938'de Türkiye'ye sığınmıştı.

Karamustafa'nın enstalasyonu, büyük ekonomik buhranın etkisiyle, sosyal ve ekonomik gelişmenin kırsaldan başlayacağı yeni bir düzen oluşturmak üzere birçok ülkede yapılan çalışmalara koşut olan "Köy Enstitüleri" ve Schütte-Lihotzky'nin Anadolu için tasarladığı ilkokul prototipleri üzerinedir. Enstalasyon, prototiplerden birinin ölçeklerini değerlendirmesi ve inşaat kalaslarını çağrıştıran ahşap strüktürünün sökülüp birleştirilebilir olması ile Schütte-Lihotzky'ye bağlanır. Zamanın Türkiyesinin apayrı bir seferberlik,